

ฉบับพิเศษ พระกฐินพระราชทาน
วัดพุทธโสธรวรย์ พระอารามหลวง

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๓๘ ■ โทร. ๐ ๒๕๘๗ ๖๕๐๐, ๐ ๒๕๘๗ ๖๕๐๐-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

สถิตในดวงใจตราบนิจนิรันดร์ น้อมศิริกระราน กราบแทบพระยุคลบาท
ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

๓ กำหนดการ ๔

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี ๒๕๖๐
ณ วัดพุทธโจตวรารักษ์ ตำบลลำเภาลุ่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน ณ พระอุโบสถ

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

- ❖ นายกเนติบัณฑิตยสภา ประธานในพิธีเดินทางมาถึง ผู้ร่วมพิธีลุกขึ้นยืน
- ❖ ประธานเดินไปที่โต๊ะหมู่ที่ตั้งผ้าพระกฐิน
ถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เปิดกรวยดอกไม้ และถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์ฯ อีกครั้งหนึ่ง
- ❖ ประธานยกผ้าพระกฐินขึ้นอุ้มประคองไว้ตรงอก ยืนตรงแสดงความเคารพ (เพลงสรรเสริญพระบารมี)
- ❖ ประธานอุ้มประคองผ้าพระกฐินเดินเข้าสู่พระอุโบสถ นำผ้าพระกฐินไปวางไว้บนพานแว่นฟ้าหน้า
พระสงฆ์รูปที่ ๒
- ❖ ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กราบ ๓ ครั้ง แล้วไปที่พานแว่นฟ้า หยิบผ้าห่มพระประธานที่วาง
อยู่บนผ้าไตรพระกฐิน ส่งให้เจ้าหน้าที่หรือไวอาวัจนนำไปห่มที่พระประธาน
- ❖ ประธานยกผ้าพระกฐินขึ้นประคอง หันหน้าไปทางพระประธาน กล่าวนะโม ๓ จบ และหันหน้ามาทาง
พระสงฆ์ กล่าวคำถวายผ้าพระกฐิน กล่าวจบแล้ววางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้า
- ❖ ประธานยกพานแว่นฟ้าประเคนพระภิกษุรูปที่ ๒ (ยกทั้งพาน) แล้วประเคนเทียนพระปาฏิโมกข์ (ยกทั้งพาน)
- ❖ ประธานกลับมานั่ง ณ ที่จัดไว้ (ผู้ร่วมพิธีนั่งลงพร้อมกัน)
- ❖ พระสงฆ์ทำพิธีกฐินกรรม เสร็จแล้วพระเถระองค์รองไปครองผ้าพระกฐิน แล้วกลับมานั่งตามเดิม
- ❖ ประธานประเคนเครื่องบริวารพระกฐินทั้งหมดแต่พระเถระองค์รอง
- ❖ คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ร่วมประเคนเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมแต่คณะสงฆ์
- ❖ เจ้าหน้าที่ประกาศยอดจำนวนเงินบริจาคร่วมโดยเสด็จพระราชกุศล
- ❖ พระสงฆ์อนุโมทนา ประธานสงฆ์ถวายอดิเรก
- ❖ ประธานกรวดน้ำ รับพร กราบพระรัตนตรัย และกราบนมัสการลาพระสงฆ์

การแต่งกาย ข้าราชการ : เครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์

สุภาพสตรี : เสื้อสีขาว ไว้ทุกข์ (ติดโบว์สีดำที่หน้าอกซ้าย)

สุภาพบุรุษ : เสื้อเชิ้ตสีขาว เน็กไทสีดำ ชุดสากลนิยมสีดำ ไว้ทุกข์

สวมปลอกแขนสีดำเหนือข้อศอกซ้าย)

เนื่องจากปก

กฤษฎา บุญสมิต*
วาสนา เกตุแห่ง**

วัดพุทไธสวรรย์ “พระอารามหลวง”

ด้วยพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินให้เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามที่ขอพระราชทานเพื่อน้อมนำไปถวายพระสงฆ์จำพรรษากาลถ้วนไตรมาส ณ วัดพุทไธสวรรย์ ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภานับนี้ จึงขอนำเสนอประวัติและความเป็นมาของวัดพุทไธสวรรย์ “พระอารามหลวง”

วัดพุทไธสวรรย์ “พระอารามหลวง” ตั้งอยู่ในเขตตำบลสำเภาล่ม^๑ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาทางด้านทิศใต้ ปัจจุบันมีอาณาเขตเนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๒ งาน

* อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชาสังคมศาสตร์และการเมือง, ประธานกรรมการชำระและศึกษากฎหมายไทยโบราณ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

** เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

^๑ จากคำบอกเล่าในอดีต กรุงศรีอยุธยามีความสัมพันธ์กับประเทศจีน และได้เกิดความผูกพันที่กลายเป็นตำนานแห่งความรัก ซึ่งสร้างเหตุการณ์อันสำคัญเป็นจุดกำเนิดตำนานของตำบลสำเภาล่ม เจ้าชายสายน้ำผึ้งได้มีความรักกับลูกสาวเจ้าเมืองจีน ชื่อเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ซึ่งเจ้าชายพามากรุงศรีอยุธยาโดยทางเรือ เมื่อมาถึงบริเวณวัดพนัญเชิง เจ้าแม่สร้อยดอกหมากได้ล่องใจ โดยล่องใจให้เจ้าชายเอาอวมารับเพื่อให้สมเกียรติและเป็นการยกย่อง แต่เจ้าชายตอบไปทำนองว่าไม่จำเป็น เพราะเดินทางมาด้วยกันก็ควรจะเดินทางเข้าวังพร้อม และเจ้าชายเข้าวังไปพระองค์เดียว เมื่อได้รับคำตอบปฏิเสธ พระนางจึงเสียใจและกลั้นใจตายด้วยท่าทางที่ไว้เชิง จึงได้มีสร้างวัดไว้เป็นอนุสรณ์ชื่อ วัดพระนางเชิง ปัจจุบันคือวัดพนัญเชิง ส่วนทหารในเรือได้พร้อมใจกันเงาะเรือสำเภาเพื่อทำลายชีวิตตนเองตามเจ้านายไปและกระแสน้ำได้พัดเอาเรือสำเภาไปสมออีกฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเรียกกล่าวขานกันต่อมาว่า ตำบลสำเภาล่ม (ข้อมูลจากศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสำเภาล่ม)

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน ตุลาคม ๒๕๕๙ ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๓๓๙

สารบัญ

- ๒ พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย
- ๓ กำหนดการถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน
- ๔ เนื่องจากปก วัดพุทไธสวรรย์ “พระอารามหลวง”
- ๑๐ ปัญหาจากข้อหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๔ คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๖ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๘ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๒๐ ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๑ - ๒

- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๕ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำธี **รองประธานฝ่ายอำนวยการ** นายไพฑูริย์ เศรษฐไกรกุล ● **นายกฤษฎา บุญสมิต** **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทพรภิกข ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นางสุจิตรา สำราญสุข **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิวัฒน์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรสิลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายสุทธิ สุขยั้ง ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชโตโซ ● นายไตรวิญจ ตั้งจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสวฉณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **ทะเบียน จัดส่ง** นางณัชชา โชคชัยมาดล

๔๖ ตารางวา มีอาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้ติดต่อกับที่ของวัดตำหนัก (ร้าง) ทิศตะวันออกติดต่อกับโรงเรียนวัดพุทไธสวรรย์ ทิศตะวันตกติดต่อกับบ้านเรือนราษฎร เป็นวัดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งวัดหนึ่ง ในยุคต้นของสมัยอยุธยา ด้วยเป็นวัดที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๖ หลังทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานี ๓ ปี

กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนวัดพุทไธสวรรย์เป็นโบราณสถานโดยได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๒ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ (กรมศิลปากร, ๒๕๓๘, หน้า ๑๒๕)

ปัจจุบันวัดพุทไธสวรรย์ ได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวง ชั้นตรี ชนิดสามัญ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

ประวัติวัดพุทไธสวรรย์^๒

วัดพุทไธสวรรย์เป็นพระอารามหลวง ที่สร้างขึ้นในยุคสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ หรือพระเจ้าอู่ทอง ปฐมบรมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ได้โปรดให้สถาปนาพระวิหารและพระมหาธาตุในพระตำหนักเวียงเหล็ก ซึ่งเป็นที่ประทับเดิมขณะเสด็จมาตั้งมั่นอยู่เดิมขึ้นเป็นอาราม และให้ชื่อว่า “วัดพุทไธสวรรย์” เพื่อเป็นพระราชอนุสรณ์ หลังจากขึ้นครองราชย์สมบัติแล้ว ๓ ปี ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ทางทิศใต้ของพระราชวังเดิมของกรุงศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ประมาณ ๒ กิโลเมตร) สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ได้โปรดสถาปนาสร้างไว้บริเวณท้องพระโรงตรงตำหนักเดิมของพระเจ้าอู่ทอง เดิมวัดพุทไธสวรรย์มีเนื้อที่มากกว่านี้ แต่กรมศาสนาได้มาจัดทำแบ่งแยกไปขึ้นอยู่เป็นสมบัติของศาสนสมบัติส่วนกลางเมื่อสมัยพระอริการคัง เป็นเจ้าอาวาส

ลำดับเจ้าอาวาส^๓

พระสงฆ์ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดพุทไธสวรรย์ เท่าที่มีหลักฐานปรากฏ ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน มีดังนี้

๑. พระอาจารย์ฟัก เดิมอยู่วัดธรรมิกราช ต.ท่าवासกรี อําเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส และได้รับแต่งตั้งเป็นพระครูสัญญาบัตร ในรัชกาลที่ ๕ (ไม่ปรากฏราชทินนาม) ท่านเป็นผู้บอกบุญเรียโร้ซ่อมกำแพงแก้วด้านหน้าวัด เมื่อปีจอ พ.ศ. ๒๔๔๑ และ

^๒ เรียบเรียงจากหนังสืองานวันคล้ายสถาปนาวัดพุทไธสวรรย์ครบ ๖๕๖ ปี และงานฉลองสมณศักดิ์พระราชอาคะชั้นสามัญที่ “พระพุทไธสวรรย์วรคุณ” (หลวงปู่หวล)

^๓ เว็บไซต์วัดพุทไธสวรรย์ <http://www.putthajitukam.com/ประวัติเจ้าอาวาส> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐)

ทำการซ่อมแซมพระพุทธรูปปางค์

๒. พระอาจารย์อิน ได้อริย้ายสร้างหอรณะขังขึ้นใหม่ ซึ่งเดิมอยู่ภายในกำแพงแก้ว

๓. พระสมุห์วอน ไม่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นฐานานุกรมของท่านผู้ใด

๔. พระครูอุปเทศธรรมวินัย (ชม พรหมโชติ) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส เมื่อประมาณ ๕๐ กว่าปีมาแล้วและดำรงตำแหน่งเจ้าคณะตำบลลำเภอล้อมอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกตำแหน่งหนึ่ง ท่านเป็นผู้บูรณะซ่อมแซมผนังอุโบสถและโบราณสถาน รวมทั้งอาคารต่าง ๆ ภายในวัดให้มีสภาพสมบูรณ์แข็งแรงมาจนถึงปัจจุบัน

๕. พระอธิการสนธิ์

๖. พระอาจารย์คง ท่านดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสและเจ้าคณะตำบลลำเภอล้อมอีกตำแหน่งหนึ่ง

๗. พระครูสาธุกิจโกศล (ยอด มนิสโร) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๔๙๕ และดำรงตำแหน่งเจ้าคณะตำบลอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

๘. พระครูภัทรกิจโสภณ (หวล ภูริภุโท) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ถึงปัจจุบัน และดำรงตำแหน่งเจ้าคณะตำบลตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย ท่านเป็นผู้นำในการบูรณะซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุภายในวัดให้มีสภาพสวยงามมั่นคงแข็งแรง อุโบสถ วิหาร พระพุทธรูปภายในพระระเบียง

รอบองค์พระปรางค์ พระพุทธรูปภายในวิหารต่าง ๆ หลายหลังเท่าที่สามารถทำได้ นอกจากนี้ ท่านยังได้ทำการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ว่างภายในวัดให้เป็นระเบียบ สวยงาม เช่น จัดทำสวนดอกไม้ประดับ นอกจากนี้ท่านยังได้ทำการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ว่างภายในวัดให้เป็นระเบียบ สวยงาม เช่น จัดทำสวนดอกไม้ประดับ และปลูกสวยป่าตามโครงการของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เป็นต้น นับว่าท่านพระครูภัทรกิจโสภณ เป็นกำลังสำคัญในการทะนุบำรุงและปรับปรุงฟื้นฟูวัดพุทไธศวรรย์ให้มีความเจริญรุ่งเรือง และเป็นที่ยึดถือของประชาชนทั่วไป

สถานที่สำคัญภายในวัด^๔

ด้วยเหตุที่วัดพุทไธศวรรย์ตั้งอยู่นอกเกาะเมืองอยุธยา จึงทำให้ได้รับผลกระทบจากสงครามไทยกับพม่าครั้งต่าง ๆ น้อยมากเมื่อเทียบกับวัดอื่น ๆ ซึ่งตั้งอยู่ในเกาะเมือง ดังนั้นสิ่งก่อสร้างที่สำคัญส่วนใหญ่จึงยังคงสภาพดีอยู่ จะมีชำรุดเสียหายบ้างก็ด้วยสาเหตุของการเสื่อมสภาพตามกาลเวลา

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ผ่านมา สภาพของอาคารสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภายในเขตพุทธาวาส และเขตสังฆาวาสของวัดพุทไธศวรรย์ ได้มีทั้งส่วนที่พัฒนา

^๔ เว็บไซต์วัดพุทไธศวรรย์ <http://www.putthajitukam.com/สถานที่สำคัญภายในวัด> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐)

สร้างขึ้นใหม่ และส่วนที่บูรณะปฏิสังขรณ์จากของเดิมที่ชำรุด เสื่อมโทรมตามกาลเวลา ดังนั้นสิ่งต่าง ๆ ที่ยังคงสภาพเหลืออยู่ จึงมีความสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้ลูกหลานรุ่นหลังได้ศึกษาและเรียนรู้ เช่น

๑. พระมหาธาตุ (ปราสาทประธาน) องค์พระปราสาทซึ่งเป็นประธานของวัด ตั้งหันหน้าไปสู่ทิศตะวันออก อยู่บนฐานไพทีที่รองรับไปถึงมณฑปที่อยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศใต้ อีก ๒ หลัง ลักษณะโดยทั่วไปขององค์พระปราสาทได้รับอิทธิพลรูปแบบ

ขอสถาปัตยกรรมมาจากปราสาทขอม ซึ่งเปรียบประดุจเขาพระสุเมรุ หรือเขาไกรลาสที่ประทับของเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ ในการสร้างปราสาทตามคติเดิมของขอมได้จำลองตัวอาคารหรือเรือนธาตุซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งก็คือ วิมานของเทพเจ้า และมีเทพผู้รักษาทิศอยู่ครบทุกด้าน ประจำอยู่ตามทิศต่าง ๆ พระมหาธาตุ หรือพระปราสาทประธานองค์นี้ จะมีห้องพระครรภธาตุ ภายในมีพระเจดีย์ทรงปราสาทยอดที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ มีประวัติว่าได้เริ่มสร้างมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้นและมีอายุยืนยาวมาตลอด

ระยะเวลา ๔๑๗ ปี ของความเป็นราชธานีกรุงศรีอยุธยา วัดพุทไธศวรรย์ซึ่งจัดเป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งมาตั้งแต่ปฐมกษัตริย์อยุธยา ย่อมต้องได้รับการทำนุบำรุงองค์อื่น ๆ ที่สร้างขึ้นในระยะเวลาใกล้เคียงกันเพียงแต่ยังคงมีรูปแบบแผนผังที่ยังคงอยู่เท่านั้น

๒. พระระเบียง โดยรอบองค์พระมหาธาตุ มีพระระเบียงล้อมรอบผนัง ด้านนอกทึบ ด้านในมีเสารับเครื่องบนหลังคาและชายคาเป็นระยะ ๆ ทำให้ไม่มีผนังทางด้านใน ที่ริมผนังด้านทึบมีพระพุทธรูปนั่งเรียงอยู่โดยรอบ หลักฐานที่เกี่ยวข้องในพระระเบียงรอบพระปราสาทประธาน คงเป็นพระพุทธรูปที่นั่งเรียงรายอยู่โดยรอบ พระพุทธรูปเหล่านั้นแต่เดิมเป็นพระพุทธรูปหินทราย ฉาบปูนและลงรักปิดทอง ต่อมาได้ชำรุดทรุดโทรมลง ทำให้ปูนที่พอกเกาะเกาะหลุด พระพุทธรูปหินทรายซึ่งประกอบขึ้นด้วยหินทรายหลายชิ้นจึงตกลงและสูญหายไป พุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธาได้บริจาคเงินบูรณะพระพุทธรูปที่ชำรุดเหล่านั้น ตามกำลังแห่งทรัพย์ที่ตนมีอยู่ ด้วยฝีมือช่างท้องถิ่น ทำให้พระพุทธรูปที่ซ่อมขึ้นใหม่มีลักษณะเป็นไปตามกำลังทรัพย์และฝีมือของช่างปั้นที่รับปั้น ดังนั้น พุทธลักษณะของพระพุทธรูปที่ออกมาจึงไม่เป็นที่น่าชื่นชมอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาได้ ท่านพระครูภัทรกิจโสภณ (หลวงพ่อหวล) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสได้รวบรวมศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธา ทำการบูรณะปั้นใหม่ขึ้นมาทั้งหมด เป็นแบบพิมพ์เดียวกันโดยยึดเอาพุทธศิลปะแบบสุโขทัยเป็นหลัก

บนผนังระเบียงมุมด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีภาพกิจกรรมบนผาผนังรูปเรือนแก้ว ส่วนที่เป็นรัศมีด้านหลังพระพุทธรูปที่นั่งเรียงอยู่ในพระระเบียง ลักษณะของภาพจิตรกรรมเป็นศิลปะแบบรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ ๕ ภาพนี้คงจะเขียนขึ้นมาเมื่อครั้งมีการซ่อมปฏิสังขรณ์พระปราสาทครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ. ๒๔๔๑

๓. พระอุโบสถ อยู่ทางด้านตะวันตกของปราสาทประธาน เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ยาว ๓๒ เมตร กว้าง ๑๔ เมตร ฐานค่อนข้างตรงไม่แอ่นท้องลำเภาเหมือนอาคารในสมัยอยุธยาตอนปลาย ภายในมีพระพุทธรูปสามองค์ขนาดใหญ่ที่บนฐานชุกชีได้รับการปฏิสังขรณ์ลงรักปิดทองใหม่ แม้รูปแบบของประติมากรรมจะดูไม่ชัดเจนนักว่าเป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น แต่ลักษณะของฐานพระพุทธรูปที่ทำเป็นบัวคว่ำบัวหงายอยู่บนฐานเชิงไม้สูงนั้น อาจสะท้อนให้เห็นได้ว่าพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้ มีอายุเก่าไปถึงสมัยอยุธยาตอนกลางราวพุทธศตวรรษที่ ๒๐ - ๒๑ โดยรอบพระอุโบสถทั้ง ๘ ทิศ มีใบเสมาหินชนวนขนาดใหญ่และหนา (๑๒๗ x ๙๒ x ๒๓.๕ ซม.) จำนวน ๘ คู่ ๑๖ ใบ ลักษณะใบเสมามีรูปสามเหลี่ยมที่คอคับท้องเสมากับรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ตะแคงตรงอกเสมาด้วยที่ฐานเสมาเป็นบัวตื้น ๆ สันเสมาหนาและคม ใบเสมาคงเป็นแบบหินยานลังกาเหมือนสมัยสุโขทัยตอนต้น ใบเสมาลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ได้พบที่วัดมหาธาตุราชบูรณะ และวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งเป็นแบบที่นิยมทำในสมัยอยุธยาตอนต้นทั้งสิ้น ส่วนใหญ่มักปักอยู่บนพื้นดิน

๔. วิหารพระพุทธไสยาสน์ ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ ในเขตพุทธาวาส ลักษณะของพระวิหารมีลักษณะแอ่น ท้องสำเภาเล็กน้อย เจาะช่องหน้าต่างสี่เหลี่ยมทางด้าน ยาวด้านละ ๓ ช่อง รวม ๖ ช่อง มีช่องประตูทางเข้า ๑ ช่อง เครื่องบนหลังคาหักพังไปหมดสิ้นแล้ว องค์พระ พุทธไสยาสน์หันพระเศียรไปทางทิศตะวันตกตรงกับ ช่องประตูทางเข้าพอดี แม้พระพุทธไสยาสน์องค์นี้จะ ได้รับการบูรณะซ่อมแซมใหม่แล้วก็ตาม แต่จากพุทธ ศิลป์และลักษณะรูปแบบของอาคาร อาจกำหนดอายุ ของพระพุทธไสยาสน์และพระวิหารหลังนี้ อยู่ระหว่าง พุทธศตวรรษที่ ๒๒ - ๒๓

๕. ตำหนักพระพุทธโฆษาจารย์ ตั้งอยู่ทางทิศ ตะวันตกของเขตพุทธาวาส เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ทรงไทย ๒ ชั้น ลักษณะอาคารเป็นทรงเรือสำเภา ขนาด ความยาว ๗ ห้อง ชั้นบนมีประตูทางเข้า ๓ ประตู อยู่ทางทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตก ด้านละ ๑ ประตู มีหน้าต่างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอยู่ทางด้านทิศตะวัน ออก ๗ ช่อง ทิศตะวันตก ๖ ช่อง ภายในอาคารมีภาพ จิตรกรรมฝาผนังโดยรอบ ชั้นล่างของอาคารมีช่องประตู และหน้าต่างเหมือนกับชั้นบน แต่หน้าต่างมีลักษณะ

เป็นซุ้มโค้งยอดแหลม ภาพจิตรกรรมในพระตำหนัก ทางด้านทิศเหนือหรือผนังด้านตัด เขียนเรื่องไตรภูมิโดย ตอนบนสุดของผนังเขียนเป็นวิมานที่เรียงรายอยู่เป็น แถว ตลอดแนวผนังชั้นกลางเขียนเป็นเขาพระสุเมรุและ เขาสัตตบรรพต แม่น้ำนทีสี่พันคร ทางด้านทิศตะวันตก เป็นภาพปาหิมพานต์ และการกำเนิดของแม่น้ำ คักคิสิลลิตี ๔ สาย ที่ไหลออกมาจากปาก ช้าง ม้า วัว และสิงห์ ตอนล่างของภาพแสดงชุมนุมรศต่าง ๆ ทางด้าน ทิศตะวันออกเป็นรูปพระเวสสันดร

นอกจากโบราณสถานและโบราณวัตถุเก่าแก่ แล้ว ปัจจุบันวัดพุทธโศวรรย์ยังมีวิหารองค์พอ จตุคามรามเทพ^๕ ที่มีผู้คนเดินทางมากราบไหว้บูชา อย่างต่อเนื่องอีกด้วย รวมทั้งยังมีพระราชนุสาวรีย์ ๕ พระมหากษัตริย์ไทย ผู้ทรงมีความสำคัญแก่บ้านเมือง อย่างใหญ่หลวง ได้แก่ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

วัดพุทธโศวรรย์จึงเป็นสถานที่สำคัญทางพระพุทธ ศาสนาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีความเก่าแก่ เกือบ ๗๐๐ ปี และมีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์ตลอดมา

บรรณานุกรม

หนังสืองานวันคล้ายสถาปนาวัดพุทธโศวรรย์ ครบ ๖๕๖ ปี และงานฉลองสมณศักดิ์พระราชคณะ ชั้นสามัญที่ “พระพุทธโศวรรย์วรคุณ” (หลวงปู่หวล) หนังสือพระอารามหลวง เล่ม ๑ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด

^๕ อั้งแล้ว ดูเชิงอรรถ ๕

การอายัดสิทธิเรียกร้อง**

ข้อเท็จจริง

บริษัท อ. ผู้รับจ้าง ได้ทำหนังสือโอนสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับเงินค่าจ้างจากเทศบาลเมือง ข. ตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลเมือง ข. ให้กับบริษัท ป. และได้มีหนังสือแจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวให้เทศบาลเมือง ข. ทราบเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยเทศบาลเมือง ข. ได้ยินยอมในการโอนสิทธิเรียกร้องนั้นด้วย ต่อมาเทศบาลเมือง ข. ได้รับหนังสือแจ้งอายัดสิทธิเรียกร้องของสำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพ ๑ ให้อายัดสิทธิเรียกร้องค่าจ้างตามสัญญาจ้างดังกล่าวสองครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นเงิน ๒,๕๑๖,๖๘๖.๖๑ บาท และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๕๙๐,๘๕๗.๔๙ บาท รวมเป็นเงิน ๓,๑๐๗,๕๔๔.๑๐ บาท ซึ่งเทศบาลเมือง ข. ได้แจ้งเหตุขัดข้องในการโอนสิทธิเรียกร้องทั้งสองครั้งไปยังสำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพ ๑ ว่าได้โอนสิทธิเรียกร้องในเงินค่าจ้างดังกล่าวไปยังบุคคลภายนอกทั้งหมดแล้ว จึงไม่สามารถดำเนินการตามคำสั่งอายัด ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ บริษัทผู้รับจ้าง (ผู้โอน) และบริษัท ป. (ผู้รับโอน) ได้ทำสัญญายกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องการรับเงินค่าจ้างที่ยังคงเหลือ โดยให้สิทธิเรียกร้องที่จะได้รับเงินค่าจ้างก่อสร้างดังกล่าวจากเทศบาลเมือง ข. กลับคืนมายังบริษัทผู้รับจ้าง และในวันเดียวกันบริษัทผู้รับจ้างได้ทำหนังสือโอนสิทธิเรียกร้องไปให้ผู้รับโอนรายใหม่คือ บริษัท ว. จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕๒,๐๔๘,๘๕๐ บาท และได้แจ้งขอยกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องเดิมและแจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องใหม่มายังเทศบาลเมือง ข.

ข้อหาหรือ

- เทศบาลเมือง ข. จึงขอหาหรือ ดังนี้
๑. การโอนสิทธิเรียกร้องครั้งที่สองนั้นสามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร
 ๒. เทศบาลเมือง ข. ควรต้องแจ้งการยกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องให้สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพ ๑ ทราบหรือไม่ อย่างไร
 ๓. เทศบาลเมือง ข. ควรนำส่งเงินจากการอายัดจำนวนสองครั้งเป็นเงิน ๓,๑๐๗,๕๔๔.๑๐ บาท ให้กับสำนักงานคดีแพ่งกรุงเทพ ๑ หรือไม่ อย่างไร

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นว่า จากข้อหาหรือ ๑, ๒ และ ๓ สิทธิเรียกร้องในสัญญาจ้างเมื่อมีการโอนสิทธิเรียกร้องแล้ว ผู้รับจ้างหรือผู้โอนสิทธิเรียกร้องย่อมหมดสิทธิใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเรียกร้องนั้น และไม่สามารถยกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวในภายหลังได้เพียงลำพัง เว้นแต่ผู้รับโอนจะยินยอมด้วย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท อ. (ผู้โอน) ได้ยกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องและบริษัท ป. (ผู้รับโอน) ยินยอมด้วย ตามหนังสือยกเลิกสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องการรับเงินค่าจ้างลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ย่อมมีผลทำให้สิทธิเรียกร้องในเงินค่าจ้างกลับมาเป็นของผู้โอนดั้งเดิม และผู้โอนจะโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างดังกล่าวไปให้กับผู้อื่นอีก ย่อมสามารถทำได้ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่าผู้โอนได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างให้แก่บริษัท ว. ตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากที่สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพมหานคร

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด

** ส่วนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท.๖๙/๒๕๖๐

๑ ได้มีคำสั่งแจ้งอายัดสิทธิเรียกร้อง ตามหนังสือสำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพมหานคร ๑ ด่วนที่สุด ที่ ยช ๐๕๑๙/(๑) ๖๑๙๘๘ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่องแจ้งอายัดสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้าง ดังนั้น เทศบาลเมือง ข. จึงมีหน้าที่นำส่งเงินค่าจ้างให้แก่สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพมหานคร ๑ ตามคำสั่งอายัดดังกล่าว

หมายเหตุ

๑. **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๓ วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า “สิทธิเรียกร้องนั้นท่านว่าจะพึงโอนกันได้ เว้นไว้แต่สภาพแห่งสิทธินั้นเองจะไม่เปิดช่องให้โอนกันได้” **และมาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า “การโอนหนี้อันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงนั้น ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าไม่สมบูรณ์ อนึ่ง การโอนหนี้ที่ท่านว่าจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้แต่เมื่อได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้หรือลูกหนี้นียอมด้วยในการโอนนั้น คำบอกกล่าวหรือความยินยอมเช่นว่านี้ท่านว่าต้องทำเป็นหนังสือ”

ส่วนการยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ที่มีต่อผู้โอนสิทธิเรียกร้องนั้น เป็นไปตามบทบัญญัติของ **มาตรา ๓๐๘ ซึ่งวรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า “ถ้าลูกหนี้ได้ให้ความยินยอมดังกล่าวมาในมาตรา ๓๐๖ โดยมีได้ชัดแจ้ง ท่านว่าจะยกข้อต่อสู้ที่มีต่อผู้โอนขึ้นต่อสู้ผู้รับโอนหาได้ไม่ แต่ ถ้าเพื่อจะระงับหนี้ลูกหนี้ได้ใช้เงินให้แก่ผู้โอนไปชำระ ลูกหนี้จะเรียกคืนเงินนั้นก็ ได้ หรือถ้าเพื่อการเช่นกล่าวมานั้นลูกหนี้รับภาระเป็นหนี้อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นใหม่ต่อผู้โอน จะถือเสมือนหนึ่งว่าหนี้นั้นมีได้ก่อนขึ้นเลยก็ได้” **วรรคสอง** บัญญัติว่า “ถ้าลูกหนี้เป็นแต่รับคำบอกกล่าวการโอน ท่านว่าลูกหนี้มีข้อต่อสู้ผู้โอนก่อนเวลาที่ได้รับคำบอกกล่าวนั้นฉันใด ก็ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้แก่ผู้รับโอนได้ฉันนั้น ถ้าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องจากผู้โอน แต่สิทธินั้นยังไม่ถึงกำหนดในเวลาบอกกล่าวไซ้ ท่านว่าจะเอาสิทธิเรียกร้องนั้นมาหักกลบลบกันก็ได้ หากว่าสิทธินั้นได้ถึงกำหนดไม่ช้ากว่าเวลาถึงกำหนดแห่งสิทธิเรียกร้องอันได้โอนไปนั้น”

๒. หากโดยสภาพแห่งสิทธิสามารถโอนสิทธิ

เรียกร้องให้แก่กันได้ และคู่สัญญามิได้แสดงเจตนาห้ามโอนไว้ สิทธิเรียกร้องดังกล่าวย่อมโอนให้แก่กันได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๓ และมาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่ง เมื่อมีการทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องและผู้โอนสิทธิเรียกร้องได้บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นหนังสือไปให้ลูกหนี้ทราบแล้ว การโอนสิทธิเรียกร้องจึงมีผลสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และสามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้และบุคคลภายนอกได้

หากภายหลังมีการโอนสิทธิเรียกร้องแล้ว ได้มีบุคคลภายนอกมีคำสั่งอายัดทรัพย์สินซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าว ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องย่อมสามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้และบุคคลภายนอกดังกล่าวได้ว่าได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องไปโดยสมบูรณ์แล้ว ลูกหนี้จึงไม่มีหน้าที่นำส่งเงินตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่บุคคลภายนอกและบุคคลภายนอกดังกล่าวย่อมไม่มีอำนาจอายัดเงินที่เป็นสิทธิเรียกร้องดังกล่าวได้ (คำวินิจฉัยสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ พ.๒๗/๒๕๖๐) และ **คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๖๑-๕๕๖๗/๒๕๓๐**

๓. เมื่อการโอนสิทธิเรียกร้องมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว ลูกหนี้ต้องชำระหนี้ให้แก่ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องและจะอ้างว่ามีคำสั่งอายัดสิทธิเรียกร้อง และได้จ่ายเงินให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งเป็นตัวแทนของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้วไม่ได้ ตามนัย **คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๐๔๐/๒๕๔๔** ซึ่งวินิจฉัยว่าการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างผู้ร้องกับจำเลยที่ ๑ ได้ทำเป็นหนังสือและมีการบอกกล่าวการโอนเป็นหนังสือไปยังกรรทนายแห่งประเทศไทยซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ของจำเลยที่ ๑ อีกทั้งการทนายแห่งประเทศไทยได้ตอบรับทราบการโอนเป็นหนังสือแล้ว การโอนสิทธิเรียกร้องรายนี้เกิดผลสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่งแล้ว อันมีผลให้สิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๑ ในการรับเงินค่าจ้างก่อสร้างตกเป็นของผู้ร้องตั้งแต่วันที่การทนายแห่งประเทศไทยรับทราบการโอนสิทธิเรียกร้อง ส่วนจำเลยที่ ๑ ย่อมหมดสิทธิที่จะรับเงินจำนวนดังกล่าวอีกต่อไป การที่

การกีฬาแห่งประเทศไทยไม่ยอมจ่ายเงินดังกล่าวแก่ผู้ร้องโดยอ้างว่ามีคำสั่งอายัดสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๑ ไว้ชั่วคราวก่อนพิพากษาและได้จ่ายเงินให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้เป็นตัวแทนของโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของจำเลยที่ ๑ ไป จึงเป็นการปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องต้องได้รับความเสียหายก็ขอที่จะไปดำเนินการเรียกร้องตามสิทธิของตน ไม่มีสิทธิที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเงินคืนจากโจทก์และขอให้เพิกถอนคำสั่งอายัดชั่วคราวได้

๔. แต่หากเป็นกรณีทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ เช่น โอนสิทธิเรียกร้องในเงินฝากของธนาคารให้แก่ธนาคาร (ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง) เพื่อประกันการชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หากผู้โอนสิทธิเรียกร้องยังไม่ผิดสัญญากู้ยืมเงิน ธนาคารก็ยังไม่อาจบังคับสิทธิที่เรียกร้องที่รับโอนเงินดังกล่าวได้ หากต่อมามีผู้ใช้สิทธิเรียกร้องฟ้องคดีต่อศาลจนศาลมีคำพิพากษาแล้วทำการอายัดบังคับชำระหนี้ไปก่อนที่จะมีการใช้สิทธิเรียกร้องที่มีการโอนดังกล่าว ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องไม่อาจใช้สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องยื่นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ทำการอายัดไปก่อนได้ ทั้งนี้ตามนัย**คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๓๙๙/๒๕๕๖** ซึ่งวินิจฉัยว่าสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากเป็นประกันทั้งสองสัญญามีข้อตกลงโอนสิทธิเรียกร้องเงินตามบัญชีเงินฝากออมทรัพย์สองบัญชีให้แก่ผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนโดยเฉพาะเจาะจงและผู้คัดค้านได้บอกกล่าวการโอนไปยังบริษัท บ. และ ฟ. ซึ่งเป็นลูกหนี้ของจำเลยตามสัญญาจ้างแล้ว การโอนสิทธิเรียกร้องจึงมีผลครบถ้วนสมบูรณ์ที่จะยกขึ้นต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่ง แต่การโอนสิทธิเรียกร้องของผู้คัดค้านที่รับโอนสิทธิมา ก็เพื่อเป็นประกันหนี้สินของจำเลยที่มีต่อผู้คัดค้านเท่านั้น และในระหว่างที่เป็นประกันหนี้ของจำเลยหากจำเลยไม่ผิดสัญญาที่มีต่อผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านก็ไม่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องที่รับโอนเงินดังกล่าว และเงินจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของจำเลยทั้งสองบัญชี กรณีจึงเป็นเรื่องที่ผู้คัดค้านยังไม่ได้บังคับตาม

สิทธิเรียกร้อง แต่ได้ถูกโจทก์ซึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเรียกร้องฟ้องคดีต่อศาลจนศาลมีคำพิพากษาแล้วทำการอายัดบังคับชำระหนี้ไปก่อนที่จะมีการใช้สิทธิเรียกร้อง เมื่อผู้คัดค้านเป็นเพียงผู้มีสิทธิเรียกร้องโดยยังมีได้บังคับใช้สิทธิเรียกร้องจึงไม่อาจยื่นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ทำการอายัดไปก่อนได้ ดังนี้ ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิได้รับคืนเงินที่กรมบังคับคดีอายัดไปจากบัญชีทั้งสอง และมีหน้าที่ต้องโอนเงินที่เหลือในบัญชีทั้งสองให้แก่กรมบังคับคดี

๕. ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ หากสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องมีผลสมบูรณ์แล้ว และลูกหนี้แห่งสิทธิได้ชำระหนี้ให้ผู้โอนสิทธิเรียกร้อง เช่นนี้ถือเป็นการละเมิดต่อสิทธิของผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง ทั้งนี้ตามนัย **คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๙๐/๒๕๕๐** ซึ่งวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๔ ก่อสร้างอาคารและจำเลยที่ ๔ ทำสัญญากู้เงินโจทก์ โดยมีข้อความในสัญญาว่าด้วยว่าจำเลยที่ ๔ โอนสิทธิเรียกร้องการรับเงินค่าก่อสร้างตามสัญญาให้แก่โจทก์ เมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ ๔ โอนสิทธิเรียกร้องให้แก่โจทก์ และโจทก์กับจำเลยที่ ๔ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งมายังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้มีหน้าที่ต้องเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง จึงถือว่าโจทก์และจำเลยที่ ๔ ได้ปฏิบัติตามวิธีการโอนสิทธิเรียกร้องที่ ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๓ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๐๖ บัญญัติไว้แล้ว สิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๔ ในการรับเงินค่าจ้างก่อสร้างจึงตกเป็นของโจทก์ตั้งแต่นั้น ส่วนจำเลยที่ ๔ ย่อมหมดสิทธิที่จะรับเงินจำนวนดังกล่าวอีกต่อไป จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าจ้างแก่จำเลยที่ ๔ เมื่อจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ขออนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อจ่ายค่าจ้างให้แก่จำเลยที่ ๔ และผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติ จึงเป็นการละเมิดต่อสิทธิของโจทก์ซึ่งจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ต้องร่วมกันชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์

๖. ปัญหาอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างตามสัญญาก่อสร้างแบบปรับราคาได้คือ การโอนสิทธิเรียกร้องในเงินค่าจ้างดังกล่าวรวมถึงสิทธิในการรับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้าง

(ค่า K) ด้วยหรือไม่ ซึ่งได้มี**คำวินิจฉัยคณะกรรมการ
กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๘๕/๒๕๔๔** วินิจฉัยว่าผู้รับ
โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างก่อสร้างจะมีสิทธิ
ตามกฎหมายเพียงใดนั้น จะต้องพิจารณาจาก
บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ บทบัญญัติ
มาตรา ๓๐๓ และมาตรา ๓๐๖ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติ
ให้การโอนสิทธิเรียกร้องนั้น ผู้มีสิทธิเรียกร้องอาจโอน
สิทธิเรียกร้องให้แก่บุคคลใดก็ได้ เว้นแต่สภาพแห่งสิทธิ
เรียกร้องนั้นไม่เปิดช่องให้มีการโอนสิทธิเรียกร้องได้
และเมื่อปรากฏว่าผู้โอนและผู้รับโอนได้ดำเนินการตาม
แบบพิธีของการโอนสิทธิเรียกร้องโดยได้กระทำเป็น
หนังสือและบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องแล้ว
ภายหลังการบอกกล่าวดังกล่าวจะทำให้การโอนสิทธิ
เรียกร้องนั้นสามารถหยิบยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคล
ภายนอกได้ ดังนั้น ในกรณีตามข้อหาเรื่องนี้ปรากฏข้อ
เท็จจริงว่าได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้าง
ก่อสร้างระหว่างผู้โอนสิทธิเรียกร้องและผู้รับโอนสิทธิ
เรียกร้อง คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. และบริษัท ข. โดย
ได้โอนสิทธิการรับเงินค่าจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงาน
สาทรนครสุขจังหวัด ส. และได้มีการปฏิบัติตามหลัก
เกณฑ์ในการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวแล้ว คือ ได้มี
การทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้าง
ก่อสร้างลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๐ รวมทั้งได้บอก
กล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นหนังสือลงวันที่
๒๙ กันยายน ๒๕๔๐ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ส. แล้ว
การโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างก่อสร้าง
ระหว่างห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. กับบริษัท ข. จึงสมบูรณ์
ตามกฎหมาย สามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับทาง
ราชการซึ่งเป็นลูกหนี้ตามสัญญาจ้างดังกล่าวข้างต้นได้
และมีผลทำให้สิทธิที่ผู้โอนมีอยู่เดิมทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง
กับสิทธิเรียกร้องนั้นตกไปเป็นของผู้รับโอนสิทธิเรียก
ร้องด้วย และแม้สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องและหนังสือ
แจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องจะกล่าวถึงเฉพาะเงินค่าจ้าง
ตามสัญญาเพราะเป็นยอดเงินค่าจ้างที่แน่นอน ส่วนค่า
จ้างที่สามารถปรับราคาได้มิได้ระบุไว้ เนื่องจากขณะ
โอนสิทธิเรียกร้องยังไม่ทราบว่าจะมีอยู่หรือไม่ เพียงใด
แต่เมื่อผู้รับจ้างได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้าง

ให้ผู้รับโอนสิทธิ จึงต้องรวมถึงค่าจ้างที่สามารถปรับ
ราคาได้ด้วย เพราะยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า เงินเพิ่มค่า
งานก่อสร้าง (ค่า K) ในกรณีนี้เป็นเงินที่เกิดจากค่าจ้าง
ก่อสร้างงวดที่ ๑ - ๗ ของสัญญาจ้างก่อสร้างฯ จำนวน
๓,๒๙๕,๐๔๙.๘๔ บาท แสดงให้เห็นว่าเงินดังกล่าวคือ
เงินค่าจ้างของงานด้วย เมื่อคู่สัญญาซึ่งเป็นผู้รับเหมา
ก่อสร้างได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้าง
ก่อสร้างไปให้ผู้รับโอนโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว
สิทธิในการรับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้าง (ค่า K) ดังกล่าว
จึงโอนไปยังผู้รับโอนด้วย ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือ
บริษัท ข. ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงิน
เพิ่มค่างานก่อสร้างจำนวนดังกล่าว

๗. กรณีการโอนสิทธิเรียกร้องที่ลูกหนี้แห่งสิทธิ
ให้ความยินยอมโดยมีเงื่อนไขก็สามารถกระทำได้ และ
กรณีดังกล่าวแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาถือว่าเป็น
กรณีที่ลูกหนี้ได้โต้แย้งสิทธิของผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง
แล้ว หรือเป็นการยินยอมโดยอัตโนมัติตามนัย ป.พ.พ.
มาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ **ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่
๖๑๙๒/๒๕๓๙** ซึ่งวินิจฉัยว่า ตามข้อความในหนังสือ
โอนสิทธิเรียกร้องมีข้อตกลงกันว่า จำเลย (ลูกหนี้แห่ง
สิทธิ) ยินยอมให้โอนสิทธิเรียกร้องที่ ร. จะได้รับเงิน
ค่าจ้างจากจำเลยให้โจทก์เป็นผู้รับโดยมีเงื่อนไขว่าจะ
จ่ายเงินค่าจ้างให้ต่อเมื่อจำเลยได้หักค่าวัสดุที่ ร. ค้าง
ชำระอยู่กับจำเลยเรียบร้อยแล้ว ย่อมเท่ากับว่าจำเลย
ได้โต้แย้งแสดงการสงวนสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ตาม
สัญญาว่าจ้างดังกล่าวไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๘ วรรค
หนึ่งแล้ว สิทธิของโจทก์ที่จะได้รับเงินดังกล่าวจึงไม่อาจ
เกินไปกว่าสิทธิที่ ร. มีอยู่ตามสัญญาว่าจ้าง จำเลยย่อม
สามารถยกข้อต่อสู้ตามหนังสือโอนสิทธิเรียกร้อง
ประกอบกับสัญญาว่าจ้างที่ตนมีต่อ ร. ซึ่งเป็นผู้โอนขึ้น
ต่อสู้กับโจทก์ซึ่งเป็นผู้รับโอนได้ จำเลยย่อมมีสิทธิหัก
เงินบรรดาค่าวัสดุที่ค้างชำระอยู่กับจำเลยได้โดยไม่
จำกัดว่าค่าวัสดุที่ค้างจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันทำ
หนังสือโอนสิทธิเรียกร้อง เมื่อจำเลยได้คำนวณค่าวัสดุ
ที่ ร. ค้างชำระเสร็จสิ้นก่อนที่จะจ่ายเงินค่าจ้าง จำเลย
ย่อมนำไปหักออกจากค่าจ้าง คงชำระเงินส่วนที่เหลือ
ให้แก่โจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

"สิทธิครอบครองที่ดิน"

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินเกิดขึ้นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีที่ดินร้างว่างเปล่า มักมีปัญหายุ่งยากการครอบครองทั้งที่มีหลักฐานและไม่มีหลักฐาน เรื่องสิทธิครอบครองที่ดินประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๑๓๖๗ บุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง

มาตรา ๑๓๗๓ ถ้าทรัพย์สินเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนที่ที่ดิน ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลผู้มีชื่อในทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง

มาตรา ๑๓๗๔ ถ้าผู้ครอบครองอุทธรณ์ทวงคืนการครอบครองทรัพย์สิน เพราะมีผู้สอดเข้าเกี่ยวข้องกับขอดีด้วยกฎหมายไซ้ ท่านว่าผู้ครอบครองมีสิทธิจะให้ปลดเปลื้องการรบกวนนั้นได้ ถ้าเป็นที่น่าวิตกว่าจะยังมีการรบกวนอีก ผู้ครอบครองจะขอต่อศาลให้สั่งห้ามก็ได้

การฟ้องคดีเพื่อปลดเปลื้องการรบกวนนั้น ท่านว่าต้องฟ้องภายในปีหนึ่งนับแต่เวลาถูกรบกวน

มาตรา ๑๓๗๕ ถ้าผู้ครอบครองถูกแย่งการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายไซ้ ท่านว่าผู้ครอบครองมีสิทธิจะได้คืน ซึ่งการครอบครอง เว้นแต่อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเหนือทรัพย์สินดีกว่า ซึ่งจะเห็นเหตุให้เรียกคืนจากผู้ครอบครองได้

การฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองนั้น ท่านว่าต้องฟ้องภายในปีหนึ่งนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครอง

ประเด็นสำคัญของสิทธิครอบครองที่ดิน ได้แก่ เจตนาจะยึดถือเพื่อตนมีหลักฐานในทะเบียนที่ดิน และการฟ้องคดีเอาคืนเมื่อถูกแย่งการครอบครองมีอายุความหนึ่งปี โดยมีคำพิพากษาที่น่าสนใจคือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๗๙/๒๕๕๙ ความว่า

โจทก์เป็นเจ้าของผู้ถือสิทธิครอบครองที่ดินรวมเนื้อที่ประมาณ ๑,๑๑๕ ไร่ ๙๒ ตารางวา แบ่งเป็นที่ดินมีเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินเนื้อที่ประมาณ ๒๙ ไร่ ๑ งาน ๓๔ ตารางวา มีเอกสารสิทธิเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และ (น.ส.๓) เนื้อที่ประมาณ ๙๑๔ ไร่ ๒ ตารางวา ที่ดินไม่มีหลักฐานทางทะเบียนที่ดินเนื้อที่ประมาณ ๑๗๑ ไร่ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา โดยซื้อมาจากผู้มีชื่อเมื่อปี ๒๕๓๓ ถึงปี ๒๕๓๕ ซึ่งโจทก์ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินเรื่อยมา และมอบหมายให้จำเลยดูแลที่ดินแทนโจทก์ โดยให้จำเลยเข้าทำกินในที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) โดยไม่มีคำตอบแทน แต่มีเงื่อนไขว่าเมื่อโจทก์

ต้องการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จำเลยต้องขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท ต่อมากลางปี ๒๕๔๖ โจทก์แจ้งให้จำเลยออกไปจากที่ดินพิพาท แต่จำเลยเพิกเฉย ทำให้โจทก์เสียหาย ขอให้บังคับขับไล่จำเลยพร้อมบริวารโดยให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดินพิพาท หากจำเลยไม่ปฏิบัติตาม ให้โจทก์มีอำนาจรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเองโดยจำเลยเป็นฝ่ายออกค่าใช้จ่าย ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทอีก กับให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๓๘๘,๖๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และค่าเสียหายเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกไปจากที่ดินพิพาท

จำเลยให้การว่า จำเลยไม่เคยยึดถือที่ดินพิพาทแทนโจทก์ เนื่องจากเมื่อปี ๒๕๓๗ จำเลยเข้าครอบครองที่ดินพิพาทในสภาพที่เป็นป่าร้างว่างเปล่าโดยเจตนายึดถือเพื่อตน โดยความสงบและโดยเปิดเผยนับถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๑๕ ปี โดยไม่มีผู้ใดโต้แย้ง จำเลยจึงได้สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๗ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่และไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากจำเลย เพราะที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าไม้และเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) การได้มาซึ่งหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ของโจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อปี ๒๕๔๖ ทางราชการออกสำรวจการถือครองที่ดิน จำเลยได้แจ้งว่าเป็นผู้ถือครองที่ดินโดยโจทก์ไม่ได้โต้แย้งหรือคัดค้าน จำเลยจึงมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ฟ้องโจทก์ขาดอายุความเพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องเรียกคืนภายใน ๑ ปี นับแต่เวลาที่โจทก์ทราบ ว่าจำเลยแย่งการครอบครอง ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยพร้อมบริวารและรื้อถอนขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดินพิพาท ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท

จำเลยอุทธรณ์โดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลฎีกาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทหรือไม่ โจทก์มีผู้รับมอบอำนาจโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

โจทก์ซื้อที่ดินจาก นาย อ. ซึ่งนาย อ. ได้ซื้อมาจากผู้มีชื่อต่าง ๆ เมื่อมีการบุกรุกที่ดินพิพาท โจทก์พยายามแจ้งให้จำเลยกับพวกออกไปจากที่ดินของโจทก์ แต่จำเลยกับพวกเพิกเฉย โจทก์จึงได้ฟ้องคดีแก่จำเลยกับพวก โจทก์แจ้งให้จำเลยขนย้ายทรัพย์สินพร้อมบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายไม่สามารถเข้าครอบครองและทำประโยชน์จากที่ดินได้ ส่วนจำเลยเบิกความว่า เมื่อกลางปี ๒๕๓๗ ญาติของจำเลยได้มาชักชวนให้ไปจับจองที่ดินทำกิน ซึ่งเป็นป่าเสื่อมโทรม สภาพพื้นที่มีชาวบ้านบางส่วนทำไร่ทำสวนอยู่ก่อนแล้ว จำเลยจึงเข้าไปจับจองที่ดินเพื่อทำกินคือที่ดินแปลงพิพาท ซึ่งสภาพที่ดินขณะนั้นมีสภาพเป็นป่าไม้ต้นไมยราบขึ้นและมีตอไม้อยู่ ต่อมาจำเลยได้เข้าไปแผ้วถางปรับสภาพที่ดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูก จากนั้นได้นำลวดหนามไปล้อมรั้วแล้วทำสวนปลูกกล้วย พืชต่าง ๆ และปลูกบ้านพักอาศัย และตั้งแต่จำเลยครอบครองทำกินในที่ดินแปลงพิพาทไม่เคยมีใครโต้แย้งการครอบครองและเมื่อปี ๒๕๓๗ และ ๒๕๔๐ พื้นที่อำเภอแม่วางรวมถึงที่ดินแปลงพิพาทได้ถูกประกาศเป็นพื้นที่เขตปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชกฤษฎีกา ภายหลังทราบว่าเป็นคดีนี้ โจทก์คัดค้านและนำเรื่องมาฟ้องเป็นคดีนี้ ซึ่งการฟ้องคดีของโจทก์แก่จำเลยเป็นเวลานานกว่า ๑๐ ปีแล้วตั้งแต่จำเลยเข้าครอบครองที่ดินแปลงพิพาท โจทก์จึงหมดสิทธิฟ้องเอาคืน ซึ่งที่ดินแปลงพิพาท ศาลฎีกาเห็นว่าที่ดินพิพาทตามทีโจทก์และจำเลยนำสืบรับกันคือ ที่ดินแปลงที่ ๒๖๓ ตามสำเนาคู่มือสรุปรายละเอียดรูปแผนที่พิพาท คือที่ดินตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) โจทก์ซื้อมาเมื่อปี ๒๕๓๕ ตามสารบัญญัติทะเบียนในเอกสารดังกล่าวอันเป็นทะเบียนที่ดิน โจทก์จึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๓ ว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยจึงต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว จำเลยอ้างว่าขณะเข้าครอบครองที่ดินพิพาทเมื่อปี ๒๕๓๗ สภาพที่ดินเป็นป่า จำเลยต้องแผ้วถางปรับพื้นที่ เพื่อทำสวน ขุดสระน้ำและปลูกบ้านเป็นที่อยู่อาศัยตลอดมา ไม่เคยขออนุญาตผู้ใดและไม่มีผู้ใดคัดค้าน อันเป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยไม่ได้อาศัยสิทธิหรือแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทจากผู้ใด แต่เป็นการยึดถือโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตนมาแต่แรก จึงได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาท จากข้อเท็จจริงดังกล่าวฟังได้ว่าจำเลยครอบครองที่ดินพิพาทภายหลังจากโจทก์รับโอนที่ดินพิพาทจากผู้ขายแล้ว โดยไม่ปรากฏว่าการซื้อขายที่ดินเป็นไปโดยมิชอบประการใด โจทก์จึงได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาท โดยทางนิติกรรม แม้ที่ดินพิพาทจะอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา แต่โจทก์ไม่ได้เสียสิทธิประการใดในส่วนที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ของโจทก์ไปแล้วตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการละเมิดสิทธิของโจทก์ไม่ก่อให้เกิดสิทธิครอบครอง ส่วนที่จำเลยให้การว่า โจทก์ฟ้องจำเลยเรียกคืนการครอบครอง เมื่อโจทก์ทราบว่าจำเลยแย้งการครอบ

ครองตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ แต่มาฟ้องคดีนี้เมื่อปี ๒๕๔๗ พันระยะเวลา ๑ ปีแล้ว จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๕ นั้น จำเลยให้การในตอนแรกว่า ที่ดินพิพาทในขณะที่เข้าครอบครองเมื่อปี ๒๕๓๗ มีสภาพเป็นป่าร้างว่างเปล่า จำเลยเข้าไปหักล้างถางพงแล้วปลูกต้นลำไย มะม่วง กล้วย และปลูกโรงเรือนล้อมรั้วเป็นเขตที่ดินนับเป็นเวลา ๑๕ ปีแล้ว ไม่เคยมีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิและจำเลยไม่ได้ครอบครองที่ดินแทนโจทก์ คำให้การส่วนนี้เป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยไม่ได้แย้งการครอบครองที่ดินพิพาทจากผู้ใด ซึ่งขัดแย้งกับคำให้การส่วนที่ว่าจำเลยแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทจากโจทก์ แสดงว่าโจทก์ครอบครองที่ดินพิพาทอยู่ก่อนแล้ว หากไม่มีผู้ใดครอบครอง คำให้การของจำเลยจึงไม่ขัดแย้งไม่ก่อให้เกิดประเด็นว่าโจทก์ฟ้องเรียกคืนการครอบครองที่ดินพิพาทพันระยะเวลา ๑ ปี นับแต่เวลาถูกแย้งการครอบครองแล้วหรือไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

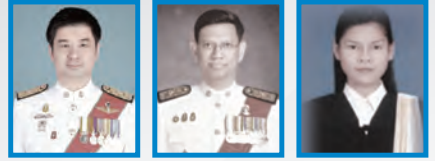
ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

โจทก์รับโอนที่ดินพิพาทจากผู้ขายแล้ว โดยไม่ปรากฏว่าการซื้อขายที่ดินเป็นไปโดยมิชอบประการใด โจทก์จึงได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทโดยทางนิติกรรม แม้ที่ดินพิพาทจะอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา แต่โจทก์ไม่ได้เสียสิทธิประการใดในส่วนที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ของโจทก์ไปแล้วตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน การกระทำของจำเลยที่เข้าครอบครองที่ดินพิพาทเป็นการละเมิดสิทธิของโจทก์ไม่ก่อให้เกิดครอบครองแก่จำเลยที่ดินตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) โจทก์ซื้อมาเมื่อปี ๒๕๓๕ ตามสารบัญญัติทะเบียนในเอกสารดังกล่าวอันเป็นทะเบียนที่ดิน โจทก์จึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๓ ว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานนั้น

อนึ่ง จำเลยให้การในตอนแรกว่า ที่ดินพิพาทในขณะที่จำเลยเข้าครอบครองเมื่อปี ๒๕๓๗ มีสภาพเป็นป่าร้างว่างเปล่า จำเลยเข้าไปหักล้างถางพง และปลูกโรงเรือนล้อมรั้วเป็นเขตที่ดินนับเป็นเวลา ๑๕ ปีแล้ว ไม่เคยมีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิและจำเลยไม่ได้ครอบครองที่ดินแทนโจทก์ เป็นคำให้การกล่าวอ้างว่าจำเลยไม่ได้แย้งการครอบครองที่ดินพิพาทจากผู้ใดขัดแย้งกับคำให้การส่วนที่ว่า จำเลยแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทจากโจทก์ แสดงว่าโจทก์ครอบครองที่ดินพิพาทอยู่ก่อนแล้ว หากไม่มีผู้ใดครอบครอง คำให้การของจำเลยจึงไม่ขัดแย้งไม่ก่อให้เกิดประเด็นว่าโจทก์ฟ้องเรียกคืนการครอบครองที่ดินพิพาทพันระยะเวลา ๑ ปี นับแต่เวลาถูกแย้งการครอบครองแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๕ หรือไม่

เข้า...ฎีกาเดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๔/๒๕๕๘

(ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๙๙, ๑๓๙๓, ๑๓๙๗, ๑๓๙๙)

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชินนทริลา**
สุปวีณ์ มณีคล้าย***

ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “... สิทธิอันยังมีได้จดทะเบียนนั้น มิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้ว” นั้น หมายความว่าถึง กรณีที่บุคคลได้มาโดยสุจริตซึ่งทรัพย์สินอันเดียวกับทรัพย์สินที่ยังไม่ได้จดทะเบียนนั้น กรณีตามที่โจทก์อ้างเป็นการได้สิทธิประเภทกรรมสิทธิ์ในที่ดินสามยทรัพย์ ส่วนภาระจำยอมเป็นสิทธิประเภทรอนสิทธิ จึงมิใช่การโต้เถียงกันเรื่องการได้สิทธิในทรัพย์สินประเภทเดียวกับสิทธิของบุคคลภายนอกที่ยังไม่จดทะเบียน แต่เป็นกรณีที่มีนิติกรรมอันก่อให้เกิดภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของผู้ขายเดิมอันเป็นสามยทรัพย์ เมื่อผู้ขายเดิมได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์แก่โจทก์แล้ว ภาระจำยอมย่อมติดไปกับสามยทรัพย์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๙๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งภาระจำยอมจะสิ้นไปก็แต่เมื่อภาระจำยอมหรือสามยทรัพย์สลายไปทั้งหมดหรือมิได้ใช้ ๑๐ ปี ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๙๗ และ ๑๓๙๙ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าภาระจำยอมได้สิ้นไปแล้วเพราะมิได้ใช้ ๑๐ ปี จำเลยจึงมีสิทธิฟ้องแย้งบังคับให้โจทก์ในฐานะเจ้าของที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์จดทะเบียนปลดภาระจำยอมในที่ดินพิพาทได้ และโจทก์จะยกการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตเป็นข้อต่อสู้เพื่อไม่ให้ภาระจำยอมที่มีอยู่ในที่ดินพิพาทสิ้นไปหาได้ไม่ (มนูพงศ์ รุจิกันหะ - อติศักดิ์ ปัตรวลี - ทวีศักดิ์ ทองภักดี)

ข้อสังเกต ตามตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๔/๒๕๕๘ นี้ ที่ดินพิพาทหลายแปลงได้มีการจดทะเบียนให้ได้สิทธิภาระจำยอมเรื่องทางเดินกันไว้ ต่อมา จำเลยซื้อที่ดินอันมีสิทธิภาระจำยอมติดอยู่มา และโจทก์ได้ซื้อที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์ แต่จำเลยได้ก่อสร้างรั้วคอนกรีตปิดทางภาระจำยอม ทำให้โจทก์ไม่สามารถใช้ทางภาระจำยอมได้ จึงฟ้องจำเลยให้รื้อถอนรั้วกำแพงคอนกรีต (โจทก์ฎีกาอ้างว่ายังไม่ได้มีการจดทะเบียนยกเลิกภาระจำยอม จำเลยไม่อาจยกข้ออ้างภาระจำยอมสิ้นไปขึ้นต่อสู้โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต)

ส่วนจำเลยยกข้ออ้างภาระจำยอมสิ้นไปเพราะมิได้ใช้ ๑๐ ปี ขึ้นเป็นข้อต่อสู้ โดยก่อนฟ้องคดีนี้โจทก์เคยจดทะเบียนปลดภาระจำยอมให้แก่ นาย ว. และโจทก์ได้รับค่าตอบแทน ภาระจำยอมจึงสิ้นไปแล้ว แต่โจทก์กลับนำคดีมาฟ้องจำเลยขอให้เปิดทางภาระจำยอม พฤติการณ์ของโจทก์จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

กรณีตามที่โจทก์อ้างจึงเป็นการได้สิทธิประเภท “กรรมสิทธิ์” ในที่ดินสามยทรัพย์ ส่วนภาระจำยอมเป็นสิทธิในประเภท “รอนสิทธิ” จึงมิใช่การโต้เถียงกันในเรื่องการได้ทรัพย์สินประเภทเดียวกับสิทธิของบุคคลภายนอกที่ยังไม่จดทะเบียน แต่เป็นกรณีที่มีนิติกรรมอันก่อให้เกิดภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินสามยทรัพย์ของผู้ขายเดิม เมื่อผู้ขายเดิมได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์แก่โจทก์แล้ว ภาระจำยอมย่อมติดไปกับสามยทรัพย์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๙๓ วรรคหนึ่ง

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (น.บ.๓๘)

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง (น.บ.๔๒)

*** นิติกรชำนาญการ ศาลแรงงานกลาง

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าภาระจำยอมได้สิ้นไปเพราะมิได้ใช้ ๑๐ ปี ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๙๙ จำเลยจึงมีสิทธิฟ้องแย้งบังคับให้โจทก์ในฐานะเจ้าของที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์ จดทะเบียนปลดภาระจำยอมในที่ดินพิพาทได้ และโจทก์จะยกการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต เป็นข้อต่อสู้เพื่อไม่ให้ภาระจำยอมที่มีอยู่ในที่ดินพิพาทสิ้นไปหาได้ไม่

ศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลล่างทั้งสอง กล่าวคือพิพากษายกฟ้องโจทก์ และให้โจทก์ไปจดทะเบียนปลดภาระจำยอมที่ดินพิพาท ๖

ดังนั้น คำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้นจึงเห็นได้ว่ากรรมสิทธิ์เป็นการได้สิทธิ ส่วนภาระจำยอมเป็นการรอนสิทธิ เป็นสิทธิคนละประเภทกันจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๙๙ **วรรคหนึ่ง** โจทก์จึงยกการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต เป็นข้อต่อสู้เพื่อไม่ให้ภาระจำยอมที่มีอยู่ในที่ดินพิพาทสิ้นไปหาได้ไม่ และเรื่องนี้ภาระจำยอมมีการจดทะเบียนการได้มาเมื่อปี ๒๕๓๔ แต่ภายหลังมีการจดทะเบียนปลดภาระจำยอม ภาระจำยอมจึงสิ้นไปเพราะมิได้ใช้ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๓๙๙ จำเลยจึงมีสิทธิฟ้องแย้งบังคับให้โจทก์ในฐานะเจ้าของที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์ จดทะเบียนปลดภาระจำยอมในที่ดินพิพาทได้ การโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินอันเป็นสามยทรัพย์ไม่ทำให้ภาระจำยอมสิ้นไป แต่ภาระจำยอมจะระงับสิ้นไปก็ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีนิติกรรมระหว่างเจ้าของสามยทรัพย์และเจ้าของภารยทรัพย์ตกลงให้ภาระจำยอมที่มีอยู่ระงับสิ้นไปตามมาตรา ๑๒๙๙ และ ๑๓๐๑

๒. ถ้าภาระจำยอมได้มาโดยนิติกรรมซึ่งกำหนดระยะเวลาของภาระจำยอมไว้ ภาระจำยอมย่อมจะระงับไปเองเมื่อครบกำหนดเวลานั้น

๓. ถ้ามีการแบ่งแยกภารยทรัพย์หรือสามยทรัพย์ และส่วนที่แบ่งแยกไม่ตกอยู่ภายใต้ภาระจำยอมหรือไม่อาจใช้ภาระจำยอมเหนือส่วนที่แบ่งแยกหรือไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนที่แบ่งแยกต่อไปตามรูปการดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๙๔, ๑๓๙๕ ภาระจำยอมย่อมระงับไป

๔. เมื่อภารยทรัพย์หรือสามยทรัพย์สลายไปทั้งหมดตามมาตรา ๑๓๙๗

๕. เมื่อภารยทรัพย์และสามยทรัพย์ตกเป็นของเจ้าของคนเดียวกันตามมาตรา ๑๓๙๘

๖. เมื่อมิได้ใช้ภาระจำยอมถึงสิบปีตามมาตรา ๑๓๙๙

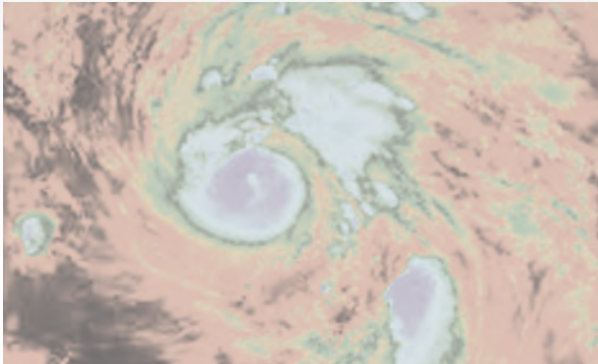
๗. เมื่อภาระจำยอมหมดประโยชน์แก่สามยทรัพย์ตามมาตรา ๑๔๐๐

อนึ่ง สำหรับการได้ภาระจำยอมโดยนิติกรรมแต่ยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งยอมไม่บริบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคหนึ่งนั้น สามารถบังคับภาระจำยอมดังกล่าวได้ในระหว่างคู่สัญญาด้วยกันในฐานะบุคคลสิทธิ (เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๓๙/๒๕๔๙, ๘๒๑/๒๕๕๓, ๒๕๔๔ - ๒๕๔๕/๒๕๕๕, ๒๒๒๙/๒๕๔๒) แต่อย่างไรก็ตาม แม้การได้ภาระจำยอมโดยนิติกรรมจะไม่บริบูรณ์เพราะมิได้จดทะเบียนการได้มา แต่หากปรากฏว่าได้ใช้ทางโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้เป็นทางภาระจำยอมติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี ก็ยังมีสิทธิได้ภาระจำยอมโดยอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ (เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๙๑/๒๕๕๑) และการได้ภาระจำยอมโดยอายุความนี้แม้จะยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็สามารถขอให้บังคับไปจดทะเบียนสิทธิภาระจำยอมได้ เพราะเป็นการกระทำอันจำเป็นเพื่อรักษาและใช้ภาระจำยอมได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๙๑ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าภาระจำยอมที่ได้มาโดยอายุความแม้จะยังมิได้จดทะเบียนการได้มา ก็ใช้บังคับบุคคลภายนอกผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในภารยทรัพย์โดยสุจริตเสียค่าตอบแทน และจดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตได้ กล่าวคือ ผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในภารยทรัพย์ต้องรับภาระจำยอมไป จะอ้างความสุจริตมาเป็นข้อต่อสู้เพื่อให้ภาระจำยอมสิ้นไปมิได้ (เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๐๓/๒๕๓๓, ๓๙๘๔/๒๕๓๓) กรณีไม่เข้ามาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง และผู้ได้ภาระจำยอมมาโดยอายุความก็ยังมีสิทธิฟ้องเรียกให้เจ้าของภารยทรัพย์จดทะเบียนให้ได้ เพราะถือว่าเป็นการจำเป็นเพื่อรักษาและใช้ซึ่งภาระจำยอมตาม มาตรา ๑๓๙๑ (เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๔๕/๒๕๓๖)

พายุ (Storm)

สวัสดิ์คะท่านผู้อ่านทุกท่าน เราได้ผ่านพ้นฤดูฝนอันชุ่มฉ่ำและย่างเข้าสู่ฤดูหนาวกันแล้วนะคะ ฤดูฝนที่ผ่านมาท่านผู้อ่านคงได้รับทราบข่าวคราวของพายุลูกต่าง ๆ ที่สร้างความเสียหายให้แก่หลายเมืองทั่วโลกหลายเหตุการณ์ด้วยกันนะคะ เช่นพายุโซนร้อนฮาโตะ (Tropical Storm Hato) ที่ทำความเสียหายให้แก่เกาะฮ่องกงและมาเก๊าในช่วงปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ รวมถึงทำให้เกิดฝนตกชุกอยู่หลายวันในประเทศไทย เฮอริเคนฮาร์วีย์ (Hurricane Harvey) ที่พัดถล่มรัฐ Texas และ Louisiana ของสหรัฐอเมริกา และก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและความเสียหายต่อบ้านเรือนและทรัพย์สินอย่างประเมินค่ามิได้ รวมถึงก่อให้เกิดน้ำท่วมสูง ในอีกหลายมลรัฐใกล้เคียง หรือเฮอริเคนเออร์มา (Hurricane Irma) ที่พัดเข้าฝั่งประเทศแถบทะเลแคริบเบียนและรัฐฟลอริดาของสหรัฐอเมริกาและสร้างความเสียหายอย่างหนัก

คอลัมน์ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายฉบับนี้ จะขอพาไปสำรวจคำศัพท์เกี่ยวกับพายุและภัยธรรมชาติชนิดต่าง ๆ กันนะคะ

พายุแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้คะ

๑. พายุฝนฟ้าคะนอง (Thunderstorm)
๒. พายุหมุนเขตร้อน (Tropical cyclone) ซึ่ง

แบ่งได้เป็นอีกหลายชนิดตามความเร็วลมสูงสุดที่บริเวณจุดศูนย์กลาง (maximum sustained winds) ดังนี้

๒.๑ พายุดีเปรสชัน (Tropical Depression) เมื่อมีความกดอากาศต่ำและพายุฝนฟ้าคะนองร่วมด้วย (low pressure area is accompanied by thunderstorm) และมีความเร็วลมไม่เกิน ๓๙ ไมล์ต่อชั่วโมง (Miles per hour หรือ mph) หรือ ไม่เกิน ๖๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

๒.๒ พายุโซนร้อน (Tropical Storm) เมื่อมีความเร็วลมอยู่ระหว่าง ๓๙ mph ถึง ๗๓ mph หรือ ๖๓ - ๑๑๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมงและพายุเริ่มมีการหมุนที่เป็นระบบมากขึ้น (cyclonic circulation becomes more organized)

๒.๓ เฮอริเคน (Hurricane) หรือ ไต้ฝุ่น (typhoon) เป็นชื่อ ๒ ชื่อของพายุชนิดเดียวกันแต่ที่เรียกต่างกันเนื่องจากสถานที่เกิดคะ (the location where the storm occurs) Hurricane เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่เกิดขึ้นในซีกโลกฝั่งตะวันตก (Western Hemisphere) แถบแอตแลนติกและแปซิฟิกตะวันออกเฉียงเหนือ ในขณะที่พายุหมุนเขตร้อนที่เกิดในซีกโลกฝั่งตะวันออกแถบแปซิฟิกตะวันตกเฉียงเหนือจะเรียกว่า Typhoon และในมหาสมุทรอินเดียและฝั่งแปซิฟิกใต้

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานต่างประเทศ, LL.M. University of California, Berkeley, LL.M. Cornell University, นักเรียนทุนรัฐบาลตามความต้องการของสำนักงานอัยการสูงสุด

จะเรียกพายุหมุนเขตร้อนนี้ว่าพายุไซโคลน (Cyclone) นอกจากนี้ยังมีชื่อพายุเฉพาะที่เรียกกันตามชื่อท้องถิ่นที่เกิดด้วยค่ะ เช่น พายุบาเกียว (Baguio) เป็นพายุหมุนที่เรียกในบริเวณหมู่เกาะฟิลิปปินส์ หรือพายุวิลลี-วิลลี (Willy-Willy) ที่ใช้เรียกพายุหมุนที่เกิดบริเวณแถบทะเลติมอร์ เราจะตัดสินว่าพายุดังกล่าว เข้าข่ายเป็นเฮอริเคน ไต้ฝุ่น หรือไซโคลน เมื่อพายุดังกล่าวมีความเร็วลมที่จุดศูนย์กลางตั้งแต่ ๗๔ mph ขึ้นไปคะ นอกจากนี้ ยังมีการจัดระดับความรุนแรงของเฮอริเคนออกเป็น ๕ ระดับ ตามความเร็วลมที่จุดศูนย์กลางอีกด้วย

ความเสียหายจากพายุระดับต่าง ๆ นอกจากจะมาจากแรงลมที่พัดพาสิ่งของและทรัพย์สินไปแล้ว ยังมี ความเสียหายที่เกิดจากคลื่นพายุซัดฝั่ง หรือที่เรียกกันว่า Storm Surge ที่บางครั้งมีความแรงเท่า ๆ กับคลื่นสึนามิเลยทีเดียวคะ และพายุก็ยังก่อให้เกิดน้ำท่วมเฉียบพลัน (Flash Flooding) และเมื่อพื้นดินอุ้มน้ำไว้มาก ๆ ก็เกิดภัยพิบัติจากดินถล่ม(Landslide) ได้คะ

หวังว่าทุกท่านคงจะได้ทราบคำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนะคะ แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้า สวัสดีคะ.

๓. พายุทอร์นาโด (Tornado) หรือที่เราเรียกกันว่าพายุวงช้าง พบได้ทุกทวีป แต่พบมากที่บริเวณสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะในรัฐทางใต้ และมีพื้นที่แถบรัฐเท็กซัส โอกลาโฮมา เนบราสกา แคนซัส ดาโกตา ที่มักเกิดพายุทอร์นาโด และมีบริเวณที่เรียกกันว่า “ช่องทอร์นาโด” (There is an area through Texas, Oklahoma, Kansas, Nebraska and Dakota which is called Tornado Alley) เป็นพายุที่ก่อตัวจากก้อนเมฆและหมุนย่นลงมาบนผืนดินลักษณะเป็นเกลียวและหมุนด้วยความเร็วสูงบางครั้งจะเรียกทอร์นาโดว่า Twister ค่ะ และทอร์นาโดอาจมีความเร็วมากถึง ๓๐๐ mph หรือ ๔๘๓ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

อ้างอิง

<http://www.sciencekids.co.nz/sciencefacts/weather/tornado.html>
<https://oceanservice.noaa.gov/facts/cyclone.html>
<http://science.howstuffworks.com/nature/climate-weather/storms/most-destructive-storms2.htm>
<http://www.enjoyday.net/%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%9E%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B8.html>

ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ
ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์การอัยการและ
พนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง หรือ
กฎหมายว่าด้วยการยิวาชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธี
พิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน
กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

ต่อจากฉบับที่แล้ว

คำถาม ๘ ข้อรวม ๘๐ คะแนนเวลาตอบ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๗.๒๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ข้อ ๑ นายหนึ่งซึ่งทรัพย์สินนายปีชาวอังกฤษในเวลา
กลางคืน พนักงานสอบสวนได้ดำเนินคดีกับนายหนึ่งตาม
กฎหมาย ในชั้นสอบสวนพนักงานสอบสวนไม่สามารถ
จัดหาล่ามให้นายปีได้ทัน จึงได้ให้ร้อยตำรวจเอกสองเพื่อน
ตำรวจในสถานีตำรวจเดียวกัน ซึ่งจบปริญญาโทจาก
ประเทศอังกฤษสาบานตนทำหน้าที่ล่ามแปลภาษาให้นาย
ปีโดยนายปีให้การในชั้นสอบสวนว่าบริเวณที่เกิดเหตุมีแสง
สว่างเพียงพอให้นายปีเห็นหน้านายหนึ่งว่าเป็นคนร้าย
ซึ่งทรัพย์สิน นอกจากนี้ พนักงานสอบสวนยังได้สอบคำ
ให้การนายสามซึ่งมีอายุ ๑๗ ปี โดยได้จัดให้มีนัก
สังคมสงเคราะห์มารดาของนายสาม และพนักงานอัยการ
เข้าร่วมในการถามคำให้การนายสามและได้มีการบันทึกสื่อ
ภาพและเสียงไว้ ซึ่งนายสามได้ให้การว่าอยู่ในบริเวณที่เกิด
เหตุและเห็นว่านายหนึ่งเป็นผู้ซึ่งทรัพย์สินนายปี ต่อมา
พนักงานสอบสวนได้สรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็น
ควรสั่งฟ้องนายหนึ่งและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ
พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องนายหนึ่งต่อศาลในความผิดฐาน
ชิงทรัพย์ในเวลากลางคืน ในชั้นพิจารณาของศาล นายปี
รู้สึกสงสารนายหนึ่งจึงเปิดความช่วยเหลือนายหนึ่งผ่าน
ล่ามที่ศาลยุติธรรมเป็นผู้จัดหา ว่าไม่เห็นหน้าคนร้ายที่ชิง
ทรัพย์ พนักงานอัยการจึงขออ้างส่งคำให้การชั้นสอบสวน
ของนายปี ทนายความของนายหนึ่งแถลงคัดค้านว่าศาล
จะรับฟังคำให้การชั้นสอบสวนของนายปีไม่ได้ เพราะ
พนักงานสอบสวนได้ให้ร้อยตำรวจเอกสองทำหน้าที่ล่าม
แปลภาษาให้นายปีโดยไม่ได้จัดหาล่ามที่เป็นกลาง อีกทั้ง
ในชั้นพิจารณาของศาลนายปีก็ได้เปิดความยืนยันแล้วว่า
ไม่เห็นหน้าคนร้าย นอกจากนี้ ในระหว่างสืบพยาน
พนักงานสอบสวนพยานโจทก์เปิดความว่าได้ส่งหมายเรียก
ให้นายสามตามภูมิลำเนาแล้วแต่ส่งไม่ได้ เพราะนายสาม
ไปทำงานที่ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
แต่ไม่สามารถสืบทราบอย่างแน่ชัดว่านายสามทำงานที่ใด
จึงไม่สามารถส่งหมายเรียกให้นายสามมาเป็นพยานเบิก
ความในชั้นศาลได้ พนักงานอัยการโจทก์จึงได้ขออ้างส่งสื่อ

ภาพและเสียงบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของนายสาม

ให้วินิจฉัยว่า

ศาลจะรับฟังคำให้การของนายปีในชั้นสอบสวน
และรับฟังสื่อภาพและเสียงบันทึกคำให้การชั้นสอบสวน
ของนายสามได้หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๑

กรณีของนายปี เมื่อร้อยตำรวจเอกสองจบปริญญา
โทจากประเทศอังกฤษและมีใช้พนักงานสอบสวนซึ่ง
ทำหน้าที่สอบสวนหรือซักถามพยานนั้น จึงสามารถทำหน้าที่
เป็นล่ามแปลภาษาให้นายปีซึ่งเป็นชาวอังกฤษได้กับทั้งข้อ
ที่ทนายความของนายหนึ่งคัดค้านว่าคำให้การชั้นสอบสวน
ของนายปีรับฟังไม่ได้เพราะพนักงานสอบสวนจัดหาล่ามที่
ไม่เป็นกลางนั้น ไม่ใช่เป็นเหตุตามกฎหมายที่จะคัดค้านได้
เพราะกรณีคำให้การของนายปีจะรับฟังไม่ได้ต้องเป็นกรณี
ที่เกิดจากการที่ร้อยตำรวจเอกสองแปลไม่ถูกต้องโดยเพิ่ม
เติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปลตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓ ดังนั้น คำให้การของนาย
ปีในชั้นสอบสวนที่แปลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา ๑๓ ดังนั้น คำให้การของนายปีในชั้น
สอบสวนที่แปลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา มาตรา ๑๓ ดังนั้น คำให้การของนายปีในชั้นสอบสวน
ที่แปลโดยร้อยตำรวจเอกสองจึงไม่ต้องห้ามมิให้รับฟัง

แม้คำให้การของนายปีในชั้นสอบสวนเป็นเพียง
พยานบอกเล่า แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพ ลักษณะแหล่ง
ที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่านั้น น่าเชื่อ
ว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ การที่นายปีเปิดความช่วยเหลือ
นายหนึ่งว่าไม่เห็นหน้าคนร้ายซึ่งแตกต่างไปจากคำให้การ
ในชั้นสอบสวน ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษแห่ง
คดี จึงรับฟังคำให้การในชั้นสอบสวนของนายปี ผู้เสียหาย
ประกอบกับพยานหลักฐานอื่นได้ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ (๑) ประกอบมาตรา
๒๒๗/๑

กรณีของนายสาม การที่พนักงานสอบสวนคำให้การ

นายสามซึ่งเป็นพยานเด็ก อายุไม่เกิน ๑๘ ปี ในความผิดฐานชิงทรัพย์ โดยได้จัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์ มารดาของนายสาม และพนักงานอัยการ เข้าร่วมในการถามคำให้การและบันทึกภาพและเสียงการถามปากคำดังกล่าวไว้ การถามปากค่านายสามจึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ แต่การที่จะรับฟังสื่อภาพและเสียงคำให้การชั้นสอบสวนของนายสามเสมือนหนึ่งเป็นคำเบิกความของพยานในชั้นพิจารณาของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๒ ตรี วรคดี ได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่ไม่ได้ตัวพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปีมาเบิกความ เพราะมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง คดีนี้พนักงานสอบสวนเบิกความว่าได้ส่งหมายเรียกให้นายสามตามภูมิลำเนาแล้ว แต่ส่งไม่ได้เพราะนายสามไปทำงานที่ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาไม่สามารถสืบทราบว่าจะทำงานที่ใด จึงไม่สามารถส่งหมายเรียกให้นายสามมาเป็นพยานเบิกความในชั้นศาลได้นั้น เมื่อพนักงานสอบสวนทราบว่านายสามทำงานที่ตำบลหมูสี แสดงว่านายสามยังมีชีวิตอยู่ และพนักงานสอบสวนก็มีได้แสดงเหตุแห่งการขัดข้องว่าเพราะเหตุใดจึงไม่สามารถสืบหาที่อยู่ของนายสามได้ ดังนั้น การสืบหาที่อยู่ของนายสามจึงน่ากระทำได้และถือไม่ได้ว่ามีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งจึงรับฟังสื่อภาพและเสียงคำให้การชั้นสอบสวนของนายสามเสมือนหนึ่งเป็นคำเบิกความของพยานในชั้นพิจารณาของศาลไม่ได้

ข้อ ๒ โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ให้ชำระเงินตามสัญญาซื้อขายกระดาษ จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธว่าได้ชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบลบหนี้กัน โจทก์นำสืบว่าโจทก์ได้ขายกระดาษให้แก่จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ซื้อกระดาษ ส่วนจำเลยที่ ๒ ได้ออกเช็คชำระหนี้ จำเลยทั้งสองนำสืบว่าจำเลยที่ ๑ ออกเช็คค้ำประกันจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ ได้ขายสินค้าให้นายหมื่นและในขณะเดียวกันโจทก์ก็เป็นหนี้ค้ำชำระค่าสินค้ากับนายหมื่นอยู่ด้วย โจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงได้ทำสัญญาเพื่อหักกลบลบหนี้ดังกล่าวกัน แต่โจทก์ไม่คืนเช็คดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๑ ในระหว่างการสืบพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายยื่นคำร้องคัดค้านภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยโจทก์คัดค้านว่าจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ มิได้ส่งสำเนาเอกสารสัญญาซื้อขายระหว่างจำเลยที่ ๒ กับนายหมื่น และสัญญาหักกลบลบหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ให้แก่โจทก์ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันสืบพยาน ส่วนจำเลยทั้งสองคัดค้านว่าโจทก์มิได้ส่งสำเนาสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ และโจทก์มิได้แสดงให้ถือเอาเอกสารท้ายคำฟ้องแทนการส่งสำเนาเอกสารให้แก่จำเลยทั้งสองด้วย นอกจากนี้ โจทก์ยังได้นำเอกสารสัญญา

ซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับนางสาวจามาประกอบการถามคำให้การทั้งสองว่าโจทก์กับนางสาวจามาได้ทำสัญญาซื้อขายกระดาษในวันเดียวกันกับวันที่โจทก์ทำสัญญาซื้อขายกระดาษกับจำเลยที่ ๒ โดยมีได้ระบุไว้ในบัญชีระบุพยานและมีได้ส่งสำเนาเอกสารให้แก่จำเลยที่ ๒ จึงเป็นเอกสารที่รับฟังไม่ได้ โจทก์แถลงว่าสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ เป็นเอกสารท้ายฟ้องแนบอยู่กับคำฟ้องซึ่งจำเลยทั้งสองได้รับแต่ต้นแล้ว

ให้วินิจฉัยว่า

(ก) สัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ และสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับนางสาวจามาที่โจทก์อ้างส่งศาลรับฟังได้หรือไม่

(ข) สัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างจำเลยที่ ๒ กับนายหมื่น และสัญญาหักกลบลบหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่จำเลยทั้งสองอ้างส่งศาลรับฟังได้หรือไม่

รับคำตอบข้อ ๒

(ก) การที่โจทก์ส่งเอกสารสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ เป็นเอกสารซึ่งมีอยู่ท้ายคำฟ้องอยู่แล้ว เจตนารมณ์ของการส่งสำเนาเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๐ เพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายได้มีโอกาสตรวจสอบเอกสารก่อน เพื่อจะได้ชี้คัดค้านพยานได้ถูกต้องไม่เสียเปรียบแก่กันเมื่อโจทก์ได้แนบสำเนาเอกสารดังกล่าวมาท้ายคำฟ้อง จึงถือได้ว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว แม้โจทก์จะมีได้แสดงความจริงใจขอถือเอาเอกสารท้ายคำฟ้องแทนการส่งสำเนาให้แก่คู่ความ หรือโจทก์มิได้ขออนุญาตศาลขอถือเอาเอกสารท้ายคำฟ้องแทนการส่งสำเนาให้คู่ความก็ตาม ก็ไม่มีผลทำให้คดีเสียไปเอกสารสัญญาซื้อขายดังกล่าวยอมรับฟังได้

สำหรับเอกสารสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างโจทก์กับนางสาวจามา ซึ่งโจทก์นำมาประกอบการถามคำให้การทั้งสองนั้น มิใช่พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของโจทก์ กรณีจึงไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๘ และมาตรา ๙๐ แม้เอกสารดังกล่าวมิได้ระบุไว้ในบัญชีระบุพยานของโจทก์และมีได้ส่งสำเนาให้แก่จำเลยก็ตาม ก็ไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังเอกสารดังกล่าว จึงรับฟังเป็นพยานเอกสารได้

(ข) ส่วนเอกสารสัญญาซื้อขายกระดาษระหว่างจำเลยที่ ๒ กับนายหมื่น และสัญญาหักกลบลบหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ เมื่อจำเลยทั้งสองมิได้ส่งสำเนาให้แก่โจทก์ก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง และเมื่อโจทก์คัดค้านการอ้างส่งเอกสารดังกล่าวของจำเลยการที่จำเลยทั้งสองมิได้ส่งสำเนาเอกสารที่ตนอ้างเป็นพยานให้แก่โจทก์ก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวันจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้

สัทยา อรุณราช*

ปฏิทินการศึกษา

ภาคสอง สมัยที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑	พฤศจิกายน	๒๕๖๐	- เปิดรับจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาค ๒ สมัยที่ ๗๐ ทั้งที่ส่งจองทางไปรษณีย์ และที่มาจองที่สำนักอบรมฯ จนถึงวันที่ ๑ ธ.ค. ๖๐
			- ศูนย์หนังสือฯ เปิดทำการ
๖	พฤศจิกายน	๒๕๖๐	ประกาศผลสอบ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐
๑๓	พฤศจิกายน	๒๕๖๐	- เปิดรับสมัครนักศึกษาใหม่
			- เปิดรับสมัครนักศึกษาเก่า (ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาพร้อมค่าปรับ)
			- เปิดรับสมัครนักศึกษาภาคค่ำและภาคทบทวน
๒๐	พฤศจิกายน	๒๕๖๐	เปิดเรียนภาคปกติและภาคค่ำ
๒๕	พฤศจิกายน	๒๕๖๐	วันมหาธีรราชเจ้า
๑	ธันวาคม	๒๕๖๐	- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบปากเปล่า ครั้งที่ ๑ สมัยที่ ๗๐
			- ปิดรับใบส่งจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาค ๒ สมัยที่ ๗๐ ทั้งหมด
๔	ธันวาคม	๒๕๖๐	หนังสือรวมคำบรรยายออกเล่มแรก
๑๐	ธันวาคม	๒๕๖๐	สอบปากเปล่า ครั้งที่ ๑ สมัยที่ ๗๐
๑๗	ธันวาคม	๒๕๖๐	เริ่มโครงการทบทวนวิชากฎหมาย ภาคสอง สมัยที่ ๗๐ ทุกวันอาทิตย์
๓	มกราคม	๒๕๖๑	เปิดรับสมัครสอบ
๑๕	กุมภาพันธ์	๒๕๖๑	ปิดรับสมัครสอบทางไปรษณีย์ และทางอินเทอร์เน็ต
๒๘	กุมภาพันธ์	๒๕๖๑	ปิดรับสมัครนักศึกษาใหม่ นักศึกษาเก่า และปิดรับสมัครสอบที่อาคารเนติบัณฑิตยสภา
๙	มีนาคม	๒๕๖๑	วันสุดท้ายของการเรียนภาคปกติ
๑๐	มีนาคม	๒๕๖๑	วันสุดท้ายของการเรียนภาคค่ำ
๑๑	มีนาคม	๒๕๖๑	วันสุดท้ายของโครงการทบทวนวิชากฎหมาย
๑๙	มีนาคม	๒๕๖๑	หนังสือรวมคำบรรยายออกเล่มสุดท้าย
๒๕	มีนาคม	๒๕๖๑	สอบข้อเขียนวันแรก ภาคสอง สมัยที่ ๗๐ (กลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง)
๒๖	มีนาคม	๒๕๖๑	เริ่มตรวจให้คะแนนข้อสอบกลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
๑-๓๐	เมษายน	๒๕๖๑	ศูนย์หนังสือฯ ปิดทำการเพื่อเช็คสต็อก
๑	เมษายน	๒๕๖๑	สอบข้อเขียนวันที่สอง ภาคสอง สมัยที่ ๗๐ (กลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา)
๒	เมษายน	๒๕๖๑	เริ่มตรวจให้คะแนนข้อสอบกลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๓๐	เมษายน	๒๕๖๑	ตรวจข้อสอบวันสุดท้าย
๑	พฤษภาคม	๒๕๖๑	ศูนย์หนังสือฯ เปิดทำการ
๔	พฤษภาคม	๒๕๖๑	ประกาศผลสอบ ภาคสอง สมัยที่ ๗๐
๒๒	พฤษภาคม	๒๕๖๑	ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบปากเปล่า ครั้งที่ ๒ สมัยที่ ๗๐
๒๗	พฤษภาคม	๒๕๖๑	สอบปากเปล่า ครั้งที่ ๒ สมัยที่ ๗๐
๑๕	มิถุนายน	๒๕๖๑	ประกาศรายชื่อเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๐

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

* กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตฯ
อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาความอาญา (ภาคค่ำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

มอบเข็มเนติบัณฑิตยสภา

นายจรัส กาญจนขจิต เป็นตัวแทนคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา มอบเข็มเชิดชูเกียรติของเนติบัณฑิตยสภา และกระเช้าผลไม้แก่นายวีระพล ตั้งสุวรรณ นายกเนติบัณฑิตยสภา ร้อยตำรวจตรีพงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๒ และหม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ ในฐานะบุคคลที่ทำความคุณประโยชน์แก่เนติบัณฑิตยสภา

บรรณาธิการแฉลอม

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

พระราชทานผ้าพระกฐินให้เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามที่ขอพระราชทานเพื่อน้อมนำไปถวาย พระสงฆ์จำพรรษากาลถ้วนไตรมาส ณ วัดพุทธโสธรวรยุย ตำบลสำเภากลุ่ม อำเภอบรรณบุรีศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา วันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ในนามของกองบรรณาธิการ จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาขอกราบเรียนเชิญและเรียนเชิญผู้มีจิตศรัทธาทุกท่านเข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธี ร่วมอนุโมทนา บุญกุศลบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไปตามวันและเวลาดังกล่าว ในโอกาสนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ทุกท่านที่บำเพ็ญกุศลร่วมกันประสบแต่ความสุข ความเจริญ ตลอดกาลเทอญ

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วัดพุทธโสธรวรยุย พระอารามหลวง” โดย กฤษณา บุญยสมิต และวาสนา เกตุแห่ง กล่าวถึง ประวัติความเป็นมา และสถานที่ สำคัญภายในวัดพุทธโสธรวรยุย, บทความปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การอายัดสิทธิเรียกร้อง” โดย นาถลินี ยุติธรรมดำรง กล่าวถึง เทศบาลเมือง ข. ขอหาหรือกรณีการโอนสิทธิเรียกร้องครั้งที่สองสามารถกระทำ ได้หรือไม่ และเทศบาลเมือง ข. ควรต้องแจ้งการยกเลิกการโอนสิทธิเรียกร้องให้สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพ ๑ ทราบ หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ, บทความ คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “สิทธิครอบครองที่ดิน” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง กล่าวถึง ข้อพิพาทเกี่ยวกับการครอบครองที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในจังหวัดที่มีที่ดินร้างว่างเปล่ามักมีปัญหา แแย้งการครอบครองทั้งที่มีหลักฐานและไม่มีหลักฐาน, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๔/๒๕๕๘” โดย รั้งสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชนิทรลีลา และสุปวีณ์ มณีคล้าย โปรดติดตาม, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “พายุ (Storm)” โดย วิชิตา ศิริยุทธ์วัฒนา กล่าวถึง คำศัพท์ เกี่ยวกับพายุและภัยธรรมชาติ, ข้อสอบพร้อมคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่ง อัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กร อัยการ และพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงหรือกฎหมาย ว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ เสนอข้อ ๑ - ๒ ปิดท้ายด้วย “มุมข่าว” โดย สัตยา อรุณธาริ

พบกันใหม่เดือนพฤศจิกายน

ศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุงเทพสาบ พิมพ์ซิ่ง จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐